7-10

VEILIGHEIDSREGIO UTRECHT

Ontwerp Programmabegroting 2019/ 1e wijziging begroting 2018

Zienswijzen

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Ontvangen reacties	3
1.2	Totaaloverzicht zienswijzen	4
1.3	Algemene opmerkingen	5
2	**Financieel kader 2018 en 2019**	**9**
3	**Beleidsontwikkelingen 2019**	**9**
3.1	Toename adviesaanvragen bouw	10
3.2	Toename evenementenadvies	10
3.3	Extra opleidingsbehoefte brandweervrijwilligers	10
3.4	Terrorismegevolgbestrijding	10
3.5	Vergroten arbeidshygiëne brandweer	11
3.6	Implementatie wettelijke eisen werken onder overdruk	11
3.7	Bijdrage reddingsbrigade	11
3.8	Licentiekosten LCMS GZ	11
3.9	Gemeente Vijfheerenlanden	11
3.10	Toename AED-uitrukken	12
3.11	Stimulerende preventie	12
3.12	Versterken inkoopfunctie	12
3.13	Verbeteren paraatheid brandweer	12

1 Inleiding

1.1 Ontvangen reacties

In deze notitie zijn de zienswijzen van de gemeenten op de ontwerp Programmabegroting 2019/1e wijziging begroting 2018 VRU opgenomen.

Op 9 juli 2018 is van 26 gemeenten een reactie ontvangen, waarvan 11 nog in concept (d.w.z. de definitieve zienswijzebrief is nog niet ontvangen).

In paragraaf 1.2 is een totaaloverzicht van alle zienswijzen opgenomen.

In paragraaf 1.3 worden de algemene opmerkingen per gemeente weergegeven.

In de hoofdstukken 2 en 3 zijn de zienswijzen per onderwerp opgenomen, waarbij aangesloten wordt op de indeling van de hoofdstukken 2 en 3 van de ontwerp Programmabegroting 2019/1e wijziging begroting 2018 VRU.

1.2 Totaaloverzicht zienswijzen

	2 Financieel kader	3.1 bouwadvies	3.2 evenementenadvies	3.3 opleiding BRW	3.4 TGB	3.5 arbeidshygiene	3.6 werken onder overdruk	3.7 Reddingsbrigade	3.8 LCMS	3.9 Vijfheerenlanden	3.10 AED-uitrukken	3.11 Stimulerende preventie	3.12 Inkoop	3.13 Experiment verbeteren paraath.
Steun/geen zienswijze	26	26	26	26	23	26	26	26	26	26	26	26	26	22
Gedeeltelijke steun (deel van voorstel of incidenteel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extra onderbouwing gevraagd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Inhoudelijk onderzoek gevraagd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Onderzoek uit eigen middelen gevraagd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderzoek efficiencymaatregelen gevraagd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geen steun	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Totaal aantal:	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**

1.3 Algemene opmerkingen

Amersfoort: geen zienswijze.

Baarn: de gemeenteraad spreekt haar zorgen uit over de kostenstijging voor de gemeente Baarn.

Bunnik: het college van de gemeente Bunnik heeft in het begin van dit jaar reeds een zienswijze ingediend op de concept kadernota 2019. Daarin hebben wij u aangegeven dat de (financiële) ambities van de VRU niet stroken met de financiële armslag van een gemeente als Bunnik. Wij constateren dat de VRU in de ontwerp programmabegroting niet de door ons gewenste financiële aanpassingen heeft gedaan. Wij constateren dat de VRU slechts enkel kosten als incidenteel heeft opgenomen en dat enkele evaluaties naar voren zijn gehaald. Dit biedt helaas geen financiële verlichting in de ontwerp programmabegroting.

De gemeente Bunnik is voorts van mening dat u in uw beleidsvoorstellen de gemeente onvoldoende heeft meegenomen in het voortraject. Ook in de ontwerp programmabegroting staat er onverwacht een prijsverhoging in het IGPP. U schrijft dat de VRU er achter is gekomen dat er geen uniforme wijze van prijsberekening was waardoor er nu een prijsverschil is ontstaan. Ook ambtelijk is dit niet gedeeld en als "feit en verrassing" opgenomen in de ontwerp programmabegroting. Wij verzoeken u in de toekomst dit soort trajecten eerder met de gemeenten te delen om tot een breed gedragen voorstel te komen.

De gemeenteraad van Bunnik wil graag expliciet haar zorgen uitten over de wijze waarop wij in de kadernota verrast worden met enkele prijsstijgingen en beleidsbijstellingen. Het zijn kleine signalen die de afgelopen jaren herhaaldelijk naar voren zijn gekomen waardoor het lijkt dat de VRU niet altijd grip heeft op haar interne processen. Wij zien hier vooral een gebrek aan tussentijdse communicatie met de gemeenten, zowel bestuurlijk als ambtelijk als mogelijke risicodrager. Wij willen de VRU nogmaals verzoeken om naar haar eigen organisatie en functioneren te kijken om dit proces beter te laten verlopen waardoor het vertrouwen van de gemeente richting de VRU weer naar een hoger niveau kan komen.

Tenslotte en ten overvloede wijzen wij u er nogmaals op dat de ambities (waaronder de hiervoor geschetste en daargelaten onze inhoudelijke opmerkingen) niet stroken met de financiële armslag waarmee gemeenten als de onze kampen. Naarmate de stijging van de uitgave zich zo manifesteert, wordt de afweging ook jegens andere gemeentelijke beleidsvelden buitengewoon complex.

Bunschoten: geen zienswijze.

De Bilt: onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad stemmen wij in met de 1e wijziging programmabegroting 2018, tevens de ontwerpprogrammabegroting 2019 aangezien de wijzigingen met name worden veroorzaakt door cao-ontwikkelingen en een stijging van de pensioenpremies. Om deze reden worden er geen opmerkingen kenbaar gemaakt ten aanzien van de ontwerp programmabegroting 2019, tevens 1e wijziging programmabegroting 2018.

De Ronde Venen: geen zienswijze.

Houten: geen zienswijze.

IJsselstein: geen zienswijze.

Lopik: geen zienswijze.

Montfoort: geen zienswijze.

Nieuwegein: geen zienswijze.

Oudewater: Begrotingswijzing 2018: de gemeente kan instemmen met de wijziging van de begroting. De extra kosten komen voort uit reguliere prijs-en loonaanpassingen en kunnen niet worden voorkomen. Dit zijn exogene kosten waar geen invloed op kan worden uitgeoefend door veiligheidsregio of gemeenten.
Conceptbegroting 2019: de gemeente kan instemmen met de conceptbegroting zoals deze nu is opgesteld. De gemeente ziet in de conceptbegroting terug dat haar opmerkingen op de kadernota gedeeltelijk zijn meegenomen. De gemeente ziet dat de ontwikkelingen die nu spelen door het merendeel van de deelnemende gemeenten wordt gedragen en houdt daarom rekening met de financiële investeringen die daarom vragen. Wel vraagt de gemeente de veiligheidsregio om in de komende jaren een terughoudende houding te betrachten daar waar het gaat om intensieve en kostbare projecten die extra kosten genereren.

Renswoude: geen zienswijze.

Soest: de gemeenteraad heeft geen verdere aanvullingen of opmerkingen.

Stichtse Vecht: geen zienswijze.

Utrecht: De gemeente stelt het op prijs dat alle onderdelen van de Utrechtse zienswijze op de concept kadernota 2019 van de VRU zijn verwerkt in de ontwerp programmabegroting 2019. Ook vindt de gemeente het passend dat de VRU in het proces naar de definitieve kadernota 2019 er voor heeft gekozen om een aantal ontwikkelingen op te nemen als incidentele verhogingen van de gemeentelijke bijdrage. Vanwege de substantiële, totale verhoging van de gemeentelijke bijdrage die niet in te passen is in de gemeentelijke begroting van Utrecht, roept de gemeente op om terughoudend te zijn met structurele verhogingen in de meerjarenbegroting. Daarom zal de gemeente nauwgezet de door de VRU beschreven ontwikkelingen blijven volgen en bezien welke van deze ontwikkelingen een incidenteel dan wel structureel karakter hebben.

De gemeente kan zich vinden in de ontwerp programmabegroting 2019, inclusief de eerste wijziging 2018.

Utrechtse Heuvelrug: geen zienswijze gelet op de eerder ingediende zienswijze bij de Kadernota VRU 2019.

Veenendaal: geen zienswijze.

Vianen: geen zienswijze.

Wijk bij Duurstede: 1e wijziging programmabegroting 2018:de wijzigingen zijn hoofdzakelijk technisch en verbeterend van aard. Het gemeentebestuur kan dan ook instemmen met de ontwerp 1e gewijzigde programmabegroting 2018. Ontwerpprogrammabegroting 2019: het gemeentebestuur heeft in een eerder stadium kennis genomen van de Kadernota 2019 en hier zienswijze op gegeven. Naar aanleiding van de bestuurlijke besluitvorming en bespreking van de zienswijzen van de gemeente op de Kadernota 2019 zijn aanpassingen in de Kadernota 2019 en voorliggende ontwerpbegroting doorgevoerd. De totaal begrote gemeentelijke bijdrage voor Wijk bij Duurstede, bestaande uit de Gemeentelijk basistakenpakket (GBTP), Individueel Gemeentelijk Plus Pakket (IGPP) en de gezamenlijke meldkamer (MKA) bedraagt in 2018 € 1.245.000 en in 2019 € 1.376.000. Wij hebben de uitgangspunten en berekening van deze indexering getoetst en kunnen instemmen met deze wijze van indexering.

Woerden: Begrotingswijzing 2018: de gemeente kan instemmen met de wijziging van de begroting. De extra kosten komen voort uit reguliere prijs-en loonaanpassingen en kunnen niet worden voorkomen. Dit zijn exogene kosten waar geen invloed op kan worden uitgeoefend door veiligheidsregio of gemeenten.
Conceptbegroting 2019: de gemeente kan instemmen met de conceptbegroting zoals deze nu is opgesteld. De gemeente ziet in de conceptbegroting terug dat haar opmerkingen op de kadernota zijn meegenomen. Tevens heeft de gemeente gevraagd om een helder

meerjarig perspectief met betrekking tot de kosten waar de gemeente de komende jaren rekening mee dient te houden. Ook dit overzicht is in de begroting verwerkt.

De gemeente ziet dat de ontwikkelingen die nu spelen door het merendeel van de deelnemende gemeenten wordt gedragen en houdt daarom rekening met de financiële investeringen die daarom vragen. Wel vraagt de gemeente de veiligheidsregio om in de komende jaren een terughoudende houding te betrachten daar waar het gaat om intensieve en kostbare projecten die extra kosten genereren.

Zeist: De gemeente stemt in met de concept begroting en de begrotingswijziging met uitzondering van de voorstellen voor de terrorismegevolgbestrijding en de pilot multifunctionele paraatheid brandweer.

2 Financieel kader 2018 en 2019

Bunnik: ten aanzien van het financieel kader, zijn wij het met u eens dat er onvermijdelijke bijstellingen inzitten. Wij kunnen hier zonder kanttekeningen mee instemmen.

Leusden: Leusden kan zich vinden in de wijzigingen van het financiële kader.

Wijk bij Duurstede: vanaf 2019 wordt gerekend met een stelpost loon- prijsstijging binnen de VRU. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2018, is de totale gemeentelijke bijdrage uit de programmabegroting 2019 voor Wijk bij Duurstede gestegen met € 131.000; ten opzichte van de primitieve begroting 2018 bedraagt de stijging € 168.000. Als oorzaak voor de stijging (€ 35.000) ten opzichte van de Kadernota 2019 benoemt u de aanpassing van pensioenpremies en een stelpost voor loonontwikkeling.

De verhoging wekt de indruk dat de VRU in de begroting precies aansluit bij wat in de septembercirculaire voor Wijk bij Duurstede is opgenomen voor het subcluster Brandweer en Rampenbestrijding. Die circulaire sluit namelijk op € 1.372.000.

3 Beleidsontwikkelingen 2019

Algemeen

Bunnik: Ten aanzien van de beleidsontwikkelingen blijven wij bij ons standpunt dat er twee onderwerpen zijn waar wij niet mee in kunnen stemmen: terrorismegevolgbestrijding en multifunctionele paraatheid.

Eemnes: De beleidsontwikkelingen in 2019 en verder zijn verklaarbaar en onlosmakelijk verbonden met de maatschappelijke ontwikkelingen en de opgave voor de VRU. Er zijn twee onderwerpen die wat ons betreft nadere aandacht verdienen. Dit betreft het experiment verbeteren paraatheid (multifunctionele inzetbare) brandweer en de specialist terrorismegevolgbestrijding.

Leusden: Leusden blijft kritisch op de structurele personele uitbreiding voor terrorismegevolgbestrijding en inkoop. Op basis van uw reactie op onze zienswijze op de kadernota 2019 vertrouwen wij erop dat u scherp bent en blijft op eventuele efficiencyvoordelen.

Utrecht:
Nu de VRU binnen een aantal jaren een taakstelling van meer dan 20% structureel heeft ingeboekt, begrijpt de gemeente dat er een financiële impuls nodig is om aan (gewijzigde) wet- en regelgeving te blijven voldoen, waardoor bijvoorbeeld het brandweerpersoneel kan blijven werken conform de eisen rondom arbeidshygiëne. Ook is er een aantal autonome ontwikkelingen die moeten worden bekostigd, zoals loon- en prijsaanpassingen en

toegenomen FLO-kosten. De gemeente begrijpt dat de doorstroom onder brandweervrijwilligers toeneemt, in lijn met de landelijke tendens, en dat dit leidt tot een grotere instroom dan de jaren hiervoor en daarmee ook tot hogere kosten voor de opleiding van brandweervrijwilligers. Ook hecht de gemeente eraan dat de VRU de kwaliteit behoudt waarmee de verschillende werkzaamheden van de VRU verricht worden. De gemeente vindt het van belang dat de VRU daarbij kritisch blijft op hetgeen noodzakelijk is versus hetgeen wenselijk is. Om die reden steunen zij bijvoorbeeld de keus om de AED-inzet verder te evalueren, evenals de keus voor een minimale versterking van de inkooporganisatie, gecombineerd met het zoeken naar grotere efficiency door een intensievere samenwerking met partners op het gebied van inkoop.

3.1 Toename adviesaanvragen bouw

Geen opmerkingen.

3.2 Toename evenementenadvies

Geen opmerkingen.

3.3 Extra opleidingsbehoefte brandweervrijwilligers

Geen opmerkingen.

3.4 Terrorismegevolgbestrijding

Bunnik: terrorisme vormt een reële bedreiging waarop u en uw partners zich voorbereiden. De wens om dat gericht te doen is dan ook goed te begrijpen en te motiveren. Training en opleiding is dan nodig. Een belangrijke kanttekening is wel dat terrorisme niet te groot moet worden gemaakt. De gevolgen van terrorisme zijn namelijk grotendeels hetzelfde als bij reguliere branden en ongevallen. De extra bijdrage is dan alleen gericht op de brandweer en niet op de multidisciplinaire crisisorganisatie. U spreekt over een structurele bijdrage en dat is (nog) lastig te begrijpen. Welke nieuwe vaardigheden zijn dan structureel aanvullend nodig om te trainen? En moet dat elk jaar in dezelfde mate? Het is wel voorstelbaar dat er een incidentele investering nodig is om iedere brandweerman te trainen en dat de jaren erna het verloop en het onderhoud via het OTO-programma loopt. Tot slot: de onderbouwing is te summier en is eerder ambtelijk nooit gedeeld/besproken.

U vraagt om een bijdrage voor een specialist TGB, met als argument de gemeenten beter te kunnen bedienen. Terrorisme is niet voor iedere gemeente een reële dreiging. Gemeenten die dit betreffen hebben doorgaans het specialisme zelf georganiseerd. Daarnaast zijn er andere organisaties (als politie, AIVD, het CCV) die de kennis en kunde in

huis hebben en indien nodig de gemeenten en het bevoegd gezag kunnen ondersteunen. Ook hier geldt dat dit ambtelijk nooit is gedeeld of besproken.

Eemnes: Als het gaat om de specialist terrorismegevolgbestrijding zien wij dat er geen gevolg is gegeven aan onze oproep in de zienswijze op de kadernota 2019. Er is geen relatie gelegd met de bestaande opleidingsbudgetten en –structuren. Onze behoefte aan een afzonderlijke specialist is nihil en voegt voor ons niets toe aan de bestaande dienstverlening van de VRU. Daarom kunnen we niet instemmen met deze ontwikkeling.

Baarn:
De gemeente verzoekt om de aanschaf van extra geneeskundig materiaal vooraf af te stemmen met de RAVU.

De gemeente vraagt aandacht voor de gevolgen van een aanslag door een terrorist of een verward persoon voor het gemeentelijk crisisbeheersingsproces Preparatie Nafase.

Leusden: Leusden blijft kritisch op de structurele personele uitbreiding voor terrorismegevolgbestrijding.

Zeist: De gemeente stemt niet in met de voorstellen voor de terrorismegevolgbestrijding.

3.5 Vergroten arbeidshygiëne brandweer

Geen opmerkingen.

3.6 Implementatie wettelijke eisen werken onder overdruk

Geen opmerkingen.

3.7 Bijdrage reddingsbrigade

Geen opmerkingen.

3.8 Licentiekosten LCMS GZ

Geen opmerkingen.

3.9 Gemeente Vijfheerenlanden

Geen opmerkingen.

3.10 Toename AED-uitrukken

Geen opmerkingen.

3.11 Stimulerende preventie

Geen opmerkingen.

3.12 Versterken inkoopfunctie

Leusden: Leusden blijft kritisch op de structurele personele uitbreiding voor inkoop.

3.13 Verbeteren paraatheid brandweer

Bunnik: u stelt in de kadernota voor om gedurende 2019 een jaar lang een pilot met een flexibel team overdag permanent overdag paraat te hebben t.b.v. de uitruk. Deze pilot is nu noodzakelijk omdat het noodzakelijke input geeft voor het nieuwe dekkingsplan 2020-2023. Echter, dit dekkingsplan zal in 2019 geschreven worden en de pilot zal eind 2019 op zijn vroegst geëvalueerd kunnen worden. Derhalve kan deze pilot ook uitgesteld worden waardoor er tijd ontstaat voor onderzoek naar een goedkoper experiment of andersoortige financiering.
Wij begrijpen de noodzaak van onderzoek naar een nieuwe wijze van bedrijfsvoering van de brandweer. Echter door de stapeling van kosten in de kadernota 2019 en de summiere en tegenstrijdige onderbouwing van dit experiment maken dat de gemeenteraad van Bunnik u verzoekt dit onderwerp uit de kadernota 2019 te halen.

Eemnes: wij zijn positief over de nadere uitwerking van het experiment. Wat ons betreft ontbreken nog de evaluatiemethode alsmede de kritische succesfactoren van dit experiment. Wat ons betreft verdienen deze expliciete uitwerking. Zo is duidelijk voor de gemeenten en de VRU op basis waarvan de uitkomsten van dit experiment zullen worden beoordeeld. Zo kan de VRU na afloop van het experiment de effecten van het experiment en daarmee nut en noodzaak van het vervolg duiden. Het helpt de gemeente daarbij als in beeld wordt gebracht wat de resultaten betekenen voor de brandveiligheid van de afzonderlijke gemeenten en clusters.

Baarn: ontwikkelingen met betrekking tot het Experiment Verbeteren Paraatheid Brandweer zullen positief kritisch worden gevolgd.

De wens is dat beroepsmedewerkers op de brandweerposten zoveel mogelijk een repressieve functie hebben, ook al is hun hoofdtaak een andere. Dit om de repressieve slagkracht te vergroten.

Rhenen: in de begroting is een nadere toelichting gegeven op het experiment multifunctionele paraatheid. Wij stemmen in met dit experiment, maar verzoeken de VRU ons periodiek op de hoogte te houden van de voortgang en het experiment tussentijds te evalueren.

Utrecht: de investering in het één jaar durende experiment Verbeteren paraatheid brandweer steunt de gemeente alhoewel dit wel een groot deel van de ophoging van de gemeentelijke bijdrage betreft, waar het de incidentele kosten betreft. Dit heeft de gemeente reeds aangegeven in de zienswijze op de concept kadernota 2019. Het belang van een regio-dekkende brandweerzorg nu en in de toekomst is groot. Dat de VRU hierbij de zienswijze van de gemeente heeft overgenomen om bij dit experiment mede tot doel te stellen dat deze investering meerkosten in de toekomst moet beperken, stelt de gemeente op prijs. De gemeente wordt graag nader geïnformeerd over de uitkomsten van het experiment en ook specifiek over het behalen van deze doelstelling.

Woudenberg: de gemeenteraad heeft naar aanleiding van de Kadernota 2019 VRU haar zienswijzen ingediend over onder andere het experiment multifunctionele paraatheid brandweer. In de programmabegroting 2019 is een nadere toelichting gegeven op het experiment. Wij zijn van mening dat deze toelichting onvoldoende is om het bedrag van € 980.000 op te nemen in de begroting. Wij blijven dan ook bij het standpunt om het bedrag voorlopig op te nemen in de begroting, de mogelijkheden verder te onderzoeken en het voorstel ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur.

Zeist: De gemeente stemt niet in met de pilot multifunctionele paraatheid brandweer.